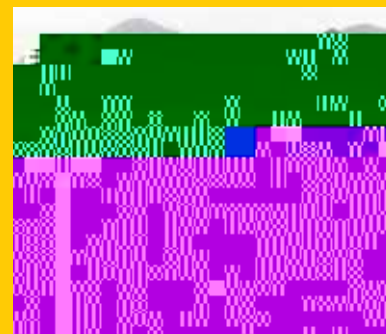

A biodiverzitás védelem frontvonalai

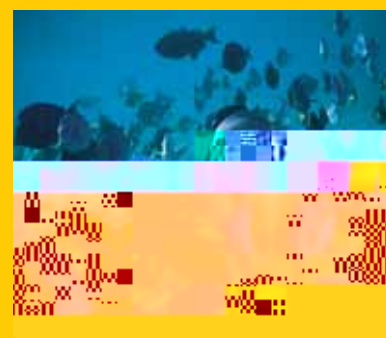
Párbeszéd, oktatás és szemléletformálás

A tulajdonosok
földhasználati gyakorlata
és indítékai a változtatásra

Információ,
Motiváció

Iránymutatás

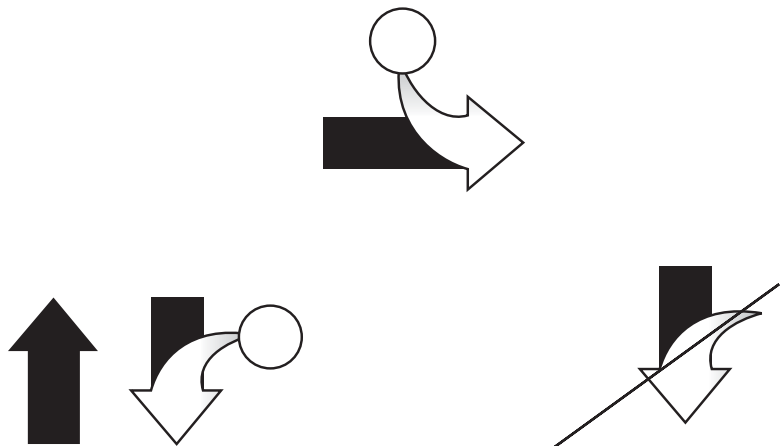
A biológiai sokféleség (biodiverzitás) érzékeny valamennyi ágazatra

A természetben az ember fontos hatótényező. A földfelszín túlnyomó részének átalakításával, az elidézett nagyfokú fajpusztulással és a természeti erőforrások felélésével saját jólétét és az összes élő lény fennmaradását is fenyegeti. Ez a rombolás az összetett emberi tevékenységek eredménye, mely a mezőgazdasági, idegenforgalmi, közlekedési, vízgazdálkodási és erdészeti tevékenységek túlzott mértékű végzéséből származik. A kihívás ma az, hogy vajon képes-e valamennyi ágazat arra, hogy a sokféleség megőrzésének alárendelje tevékenységét.

13-as cikkely - párbeszéd, oktatás és szemléletformálás (POSz)

A biológiai sokféleség egyezmény 13. cikkelyében rögzíti a tudatosság kiépítésének és oktatásának szükségességét. Az emberek nem változtatják meg tevékenységeiket pusztán azért, mert valaki egyszer elmondja nekik, hogy mi történik a környezettel. Ilyen változások nem fognak bekövetkezni pusztán racionális egyéni döntések révén. A biológiai sokféleség megőrzése érdekében folyamatosan törekedni kell a kommunikációs, oktatási és szemléletformáló eszközök hatékony használatára. A tudományos eredmények közzététele önmagában nem elégséges az emberek meggyőzéséhez.

UNESCO
Ökológiai Tudományok és
az Ember és Bioszféra
Program Osztálya

Változtatás társadalmi szinten

A biológiai sokféleség egyezmény céljai – a biodiverzitás védelme, fenntartható hasznosítása és egyenlő hozzáférhetősége – közösségi szintű változást tesz szükségessé. A párbeszéd, az oktatás és a közvélemény formálása a változáshoz szükséges hosszú távú befektetés. Nem szabad elhanyagolni azt a tényt, hogy a biodiverzitás megőrzése érdekében különböző egyének és csoportok dolgoznak. A párbeszéd, oktatás és szemléletformálás eszköz ahhoz, hogy az együttműködés létrejöjjön, és a különböző ágazatok döntéshozói részt vegyenek benne.

emjele f mla

Handwritten musical notation on a five-line staff, consisting of several lines of notes and rests.

ka a

Handwritten musical notation on a five-line staff, consisting of several lines of notes and rests.

a be ed

Handwritten musical notation on a five-line staff, consisting of several lines of notes and rests.

Párbeszéd, oktatás és szemléletformálás a gyakorlatban

Tervezés

A párbeszéd, oktatás és szemléletformálás a földtulajdonosok és csoportjaik érdekeltté tételének legfontosabb szabályozója. Megfelelően alkalmazva elkötelezettséget eredményeznek, ami azt jelenti, hogy a résztvevők valamennyire magukévá tették a problémát és a lehetséges megoldásokat. Ez a tartós együttműködés záloga. A párbeszéd, oktatás és szemléletformálás hatékony használatához rendszeresen tervezett érdeklődésre van szükség a földtulajdonosok és a kedvezményezettek körében. Mindezt a helyi összefüggések, hagyományok, és a helyi kultúra lehetőleg alaposabb ismeretében kell megtenni. A nemzetközi tapasztalatok természetesen felhasználhatóak a nemzeti tervek kialakításában is.

Peter Skoberne,
természetvédelemért felelős
helyettes államtitkár, Szlovénia

A helyi önkormányzatok és a természetvédelmi szervezetek kapcsolata

Az IUCN-PEBLDS projekt során országos szinten felvettük a kapcsolatot az önkormányzati szervezetekkel és egy találkozókon gyűjtöttük össze javaslatokat arra, hogy hogyan lehetne az önkormányzatok és az állami természetvédelem közötti kapcsolatokat fejleszteni. Elkészült egy kiadvány, amely a helyi önkormányzatok tisztviselőit, valamint a kistérség-fejlesztési szakembereket tájékoztatja arról, hogy milyen anyagi előnyei származhatnak a helyi lakosságnak a védett területekből, illetve legfontosabban a helyi önkormányzatoknak milyen feladatai vannak a természeti értékek megőrzésében. Kiemelt feladatként az Európai Unió csatlakozásával kapcsolatos lehetőségek kerültek megvitatásra, különösen a közösségi jelentőségű, ún. Natura 2000 természetvédelmi területek kialakítása terén.

Helyi szinten a Tisza-tó menti önkormányzatok és a nemzeti park igazgatóságok képviselői folytattak egyeztetéseket a lehetséges együttműködési lehetőségekről. Az ökoturizmus területén különösen eredményes lehet az együttműködés.

A párbeszéd, oktatás és szemléletformálás más szektorok szemszögéből világítja meg a természetvédelmi ügyeket

A tatai Öreg-tó világviszonylatban egyedülálló ökológiai és ökonómiai egység. A város mintegy kétharmad részében körülveszi a vizes élőhelyet, és azt számtalan módon hasznosítja, a tó mégis nemzetközileg jelentős természeti értékeknek biztosít életfeltételeket. Nyáron és télen a tavon több tízezernyi vadlúd és más vízimadár talál élőhelyet. A tavat a középkorban hozták létre az Által-ér elgátolásával. Mai hasznosításában kiemelkedő a halászat és halgazdálkodás, az üdülés és turizmus, valamint a mezőgazdasági-ipari vízigény. Bár a helyi önkormányzatlásával ödm1.3(o0.07pr)- öoturizmus területet szabni a tó intenzív hasznosítására törekvő igényeknek és a várost különleges természeti

1. $\frac{1}{x^2} = x^{-2}$
 $\frac{d}{dx} x^{-2} = -2x^{-3}$
 $= -\frac{2}{x^3}$

2. $\frac{1}{x^3} = x^{-3}$
 $\frac{d}{dx} x^{-3} = -3x^{-4}$
 $= -\frac{3}{x^4}$

3. $\frac{1}{x^4} = x^{-4}$
 $\frac{d}{dx} x^{-4} = -4x^{-5}$
 $= -\frac{4}{x^5}$

4. $\frac{1}{x^5} = x^{-5}$
 $\frac{d}{dx} x^{-5} = -5x^{-6}$
 $= -\frac{5}{x^6}$

A párbeszéd, oktatás és szemléletformálás fejlődik

Szükségesség

A kommunikációs és oktatási eszközök gyakran forráshiányosak, és gyakran nincsenek megfelelő szakmai háttérrel bíró tanácsadók ezen a téren. Ez azt jelenti egyben, hogy sok természetvédelmi szakember és tervező olyan szakterületen is dolgozik, amit fontosnak tart, de ami számára viszonylag ismeretlen. Nem meglepő, hogy ilyen helyzetben nehéz a prioritásokat értékelni és vezető támogatást szerezni.

Igények

A szerzők felek számára hasznos lenne ismerni, hogy egy-egy országban mi mozgósítja leginkább a természetvédelmi tervezőket. A „biodiverzitás-oktatás és közvélemény” (Biodiversity Education and Public Awareness) konzultációs munkacsoportja a következő támogatási igényeket gyűjtötte össze – ezek azok, amelyekben a párbeszédet, oktatást és szemléletformálást sikeresen használták fel a nemzeti biodiverzitás stratégiák és akciótervek koordinátorai:

- Reális célok meghatározása a biológiai sokféleség megőrzésében
- Hálózatépítés
- Érdekkonfliktusok megoldásának kidolgozása
- Más kormányzati egységekhez, önkormányzatokhoz tartozó döntéshozók, földtulajdonosok támogatásának elnyerése a biodiverzitás védelmére
- Stratégiák, módszerek és média kialakítása a biodiverzitás „marketingjére” és kommunikációjára különböző csoportokban, beleértve a közvéleményt.

Handwritten signature or text.

A párbeszéd, oktatás és szemléletformálás szakmai háttere

A párbeszéd, oktatás és szemléletformálás kialakításához szükséges gyakorlat és képzettség, szakmai hálózatok révén szerezhető meg. Az IUCN Oktatási és Kommunikációs Bizottsága szaktanácsadóval segíti a párbeszédet, oktatást és szemléletformálást, valamint készségfejlesztő programokat szervez vezetőknek és döntéshozóknak. A bizottság tagjai a világ minden részén dolgoznak.

IUCN Technical Centre for Education and Public Awareness
Centre for Education and Public Awareness
IUCN Technical Centre for Education and Public Awareness
Rue Mauverney 28
CH-1196 Gland, Switzerland
Tel: +41+229990283
Fax: +41+229990025
Wjg@hq.iucn.org
www.iucn.org/cec/

Konkomp Kft. Képzés, Oktatás, Párbeszéd
1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 19-21.
Tel: 251-5647
Fax: 251-2951
www.konkomp.hu
KvVM-Tervezési és Hálózati
1121 Budapest, Költő u. 21.
Tel.: 391 1700
Fax: 391 1785
www.kvvm.hu

„Az Aláíró Felek vállalják, hogy”

(A) El segítik és ösztönzik a biológiai sokféleség megőrzésének fontosságára és az ahhoz szükséges intézkedésekre vonatkozó ismeretek megértését, valamint a hírközlési eszközökön keresztüli terjesztését és ezen témakörök oktatási programokba való felvételét;

(B) Szükség szerint együttműködnek más Államokkal és nemzetközi szervezetekkel az oktatást és a tájékoztatást szolgáló olyan programok fejlesztésében, amelyek a biológiai sokféleség megőrzésére és fenntartható használatára vonatkoznak.

„Az Aláíró Felek vállalják, hogy”

„1998-ban, a biológiai sokféleség egyezmény Részes Feleinek 4. Konferenciáján (COP4)